

**ОБУХІВСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

ЗБОРИ СУДДІВ

**ОБУХІВСЬКОГО РАЙОННОГО СУДУ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Р І Ш Е Н Н Я
зборів суддів

23 листопада 2017 року

м.Обухів

Збори суддів Обухівського районного суду Київської області у складі:
Головуючий на зборах суддів – суддя Кравченко М.В.
Секретар зборів суддів – суддя Тиханський О.Б.
Присутні : 6 суддів Обухівського районного суду Київської області.
Порядок денний: 1. Щодо оптимізації (укрупнення) мережі судів Київської області.
Керуючись ст.ст. 20, 126-128 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»,
Положенням про збори суддів Обухівського районного суду Київської області, Регламентом
зборів суддів Обухівського районного суду Київської області, Положенням про порядок
обрання Голови Обухівського районного суду Київської області.

В И Р І Ш И Л И :

1. На виконання рішення XIV позачергового з'їзду суддів України від 13 листопада 2017 року щодо здійснення підготовки до реорганізації, ліквідації окремих місцевих судів та утворення місцевих окружних судів, а також листа ДСА України від 17 листопада 2017 року зборами суддів Обухівського району Київської області обговорено питання про оптимізацію мережі місцевих судів у Київській області.

Згідно до пропозицій ДСА України щодо оптимізації судів запропоновано утворення Обухівського окружного суду Київської області на базі Обухівського районного суду Київської області в межах територіальної юрисдикції міста Обухів та Обухівського району Київської області, при цьому не пропонується об'єднання його з іншими судами, а штатна кількість суддів - 10 одиниць залишається без змін.

Збори суддів Обухівського районного суду Київської області погоджуються із описаною вище пропозицією ДСА України в частині створення Обухівського окружного суду із збереженням існуючої чисельності штату та на базі саме Обухівського районного суду Київської області без об'єднання із іншими судами.

Збори суддів звертають увагу, що за таких умов до територіальної юрисдикції Обухівського окружного суду будуть входити місто Обухів Київської області (як місто обласного значення) та Обухівський район Київської області, тобто дві адміністративно-територіальні одиниці. При цьому процедура оптимізації судів не враховує незавершену на території міста Обухів та Обухівського району реформу адміністративно-територіального

устрою та заплановані створення об'єднаних територіальних громад. Станом на цей час вакансії суддів у Обухівському районному суді Київської області відсутні.

Збори суддів вважають недоцільним створення Обухівського окружного суду на базі трьох судів – Обухівського районного, Кагарлицького районного та Ржищівського міського, як це передбачалось раніше запропонованою картою оптимізації судів Київської області.

Проте запропонована ліквідація одного суду та створення на його базі іншого - окружного суду несе в собі деякі ризики щодо діяльності судової системи на території міста Обухів та Обухівського району Київської області принаймні протягом певного часу.

Щодо ризиків утворення окружного суду шляхом ліквідації районного суду.

Відповідно до Конституції України (зі змінами, внесеними згідно із Законом № 1401-УІІІ; ч. 2 ст. 125) суд утворюється, реорганізовується й ліквідується законом, проект якого вносить до Верховної Ради України Президент України після консультацій з Вищою радою правосуддя. До впровадження нового адміністративно- територіального устрою України згідно зі змінами до Конституції України щодо децентралізації влади, але не довше ніж до 31 грудня 2017 року, утворення, реорганізацію та ліквідацію судів здійснює Президент України на підставі та в порядку, що визначені законом (підпункт б частини першої пункту 16-1 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України). Аналогічні положення містяться в частинах першій і другій статті 19 Закону № 1402-VІІІ, а частинами четвертою і п'ятою цієї статті визначено конкретні підстави утворення чи ліквідації суду, якими є: зміна визначеної цим Законом системи судоустрою, необхідність забезпечення доступності правосуддя, оптимізація видатків державного бюджету або зміна адміністративно-територіального устрою. Крім того, зазначено, що утворення суду відбувається шляхом створення нового суду або реорганізації (злиття, поділу) судів.

Базовою нормою припинення діяльності юридичних осіб, незалежно від порядку створення їх, є стаття 104 Цивільного кодексу України, частиною першою якої визначено, що юридична особа припиняється в результаті реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації. У разі реорганізації юридичних осіб майно, права та обов'язки переходять до правонаступників. Під час ліквідації юридичної особи відбувається повне припинення її діяльності без правонаступництва.

Місцеві суди є юридичними особами публічного права з організаційно-правовою формою «орган державної влади». Формальна процедура здійснення реорганізації юридичної особи публічного права, зокрема органу державної влади, полягає у виданні нормативно-правового акта про її ліквідацію та одночасно акта про створення на її базі нової юридичної особи з аналогічними функціями (частина третя статті 125 Конституції України (введеної в дію Законом 13 № 1401-УІІІ; пункт 5 Прикінцевих та перехідних положень Закону № 1402-VІІІ).

Ліквідація місцевих судів як таких (тобто саме судових органів, а не за формальною процедурою їх ліквідації як юридичних осіб публічного права) може бути лише в разі припинення ними публічних функцій. Ураховуючи незмінний конституційно-правовий статус і відповідно до завдань, визначених статтею 2 Закону № 1402-УІІІ, місцеві суди як органи державної влади, публічні органи не змінюють своїх функцій судового органу й продовжують до припинення своєї діяльності здійснювати правосуддя (пункт 3 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 1402-УІІІ).

Отже, згідно із запропонованою моделлю реформування системи судоустрою України, Законом № 1402-УІІІ, по суті, запроваджено реорганізацію місцевих судів шляхом злиття їх в один суд, або без такого, з новою назвою – окружний місцевий суд: із декількох окремих юридичних осіб (водночас і судових органів) утворюється одна (один орган), або як запропоновано ДСА України залишення Обухівського районного суду в тій самій територіальній юрисдикції без об'єднання його з іншими судами. Таким чином, можна говорити лише про «утворення окружного суду» шляхом «реорганізації (злиття) судів» -

районних, районних у містах, міських, міськрайонних судів.

Щодо переведення суддів до новоутворених окружних судів того самого рівня.

Судді заважують, що вичерпний перелік підстав звільнення судді з посади визначено чинною редакцією частини шостої статті 126 Конституції України. Такої підстави звільнення судді, як звільнення у зв'язку з ліквідацією суду, - не передбачено.

Однією з підстав для звільнення судді згідно з пунктом 5 частини шостої статті 126 Конституції України (відповідно до змін, унесених Законом № 1401-VIII) є незгода на переведення до іншого суду в разі ліквідації чи реорганізації суду, у якому суддя обіймає посаду. Ця норма також не передбачає «автоматичного» звільнення судді у зв'язку з ліквідацією суду. Очевидно, поняття «незгода на переведення до іншого суду» включає в себе, як мінімумі, такі складові: - отримання суддею пропозиції на переведення до іншого суду; - висловлена в певний спосіб відмова від такої пропозиції.

Отже, судді, які працюють у місцевих судах й обіймають штатні посади, не можуть бути звільнені у зв'язку із самим фактом ліквідації відповідного суду, оскільки це суперечить пункту 5 частини шостої статті 126 Основного Закону України. Натомість Закон № 1402-VIII передбачає, що принцип незмінюваності судді гарантує перебування на посаді до досягнення ним 65 років, крім випадків звільнення або припинення повноважень судді відповідно до Конституції України та цього Закону, яким установлено, що: суддю не може бути переведено до іншого суду без його згоди, крім переведення в разі реорганізації, ліквідації або припинення роботи суду чи в порядку дисциплінарного стягнення (стаття 53); оголошення й проведення конкурсу Вищою кваліфікаційною комісією суддів України здійснюється лише на заміщення в суді вакантних посад судді (статті 70, 79 й 81); 25 переведення судді на посаду судді до іншого суду здійснюється на підставі та в межах рекомендації Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, внесеної за результатами конкурсу на заміщення вакантної посади судді, проведеного в порядку, визначеному статтею 79 Закону № 1402-VIII, але переведення судді на посаду судді до іншого суду того самого рівня може здійснюватися без конкурсу у випадках реорганізації, ліквідації або припинення роботи суду, в якому такий суддя обіймає посаду (частина третя статті 82).

Отже, згадані норми передбачають, що в разі реорганізації (навіть ліквідації) місцевих судів та утворення місцевих окружних судів працюючі судді районних, міжрайонних, районних у містах, міських, міськрайонних судів мають бути переведені на посади суддів місцевого окружного суду як суду того самого рівня без конкурсу й навіть без їх згоди на це. Лише в разі відмови від такого переведення (що може розцінюватися як незгода на переведення) їх може бути звільнено з посади судді на підставі пункту 5 частини шостої статті 126 Конституції України.

Також в запланованому створенні окружних судів відсутні будь які гарантії передбачені КЗпПУ та ЗУ «Про державну службу» щодо залишення на своїх посадах чи порядок переведення працівників апарату суду, помічників суддів, керівників апарату та їх заступників, що також створює невпевненість даних осіб в можливості працювати в найближчий час на своїх посадах.

Щодо оптимізації витратків державного бюджету.

Враховуючи запропоновані варіанти створення окружних судів на території Київської області, не вбачається від запропонованих змін і оптимізації витратків державного бюджету на утримання нових суддів, адже їх фактична чисельність буде відповідати існуючій штатній чисельності, натомість сама процедура утворення нових судів призведе до додаткових фінансових затрат. Необхідність саме збільшення витрат у перехідний період визнається головою ДСА України в інтерв'ю засобам масової інформації.

Інші питання.

Збори суддів звертають увагу на те, що в судовій системі України протягом тривалого часу існують ряд проблем, які вимагають невідкладного вирішення, оскільки суттєво ускладнюють роботу судів, погіршують доступ громадян до правосуддя та знижують рівень довіри до суду.

Так, залишаються невиконаними рішення З'їзду суддів та Ради суддів України щодо забезпечення незалежності суддів, забезпечення судів охороною, втручання в діяльність суддів та тиск на них, подолання кадрового колапсу в судах України, завершення кваліфікаційного оцінювання усіх суддів України, недотримання принципу рівності суддів у питанні розміру суддівської винагороди, визначення чіткого механізму судового навантаження тощо.

Збори суддів звертають увагу на те, що з листопада 2015 року – з часу набрання чинності Законом України «Про Національну поліцію» та ліквідації спецпідрозділу судової міліції «Грифон», тобто більше двох років, приміщення Обухівського районного суду Київської області не охороняється. Неодноразові звернення до різних органів та установ виявились безрезультатними. До цього часу не створено службу судової охорони, а розпорядження Кабінету Міністрів України та приписи відомчих нормативних актів щодо охорони судів Національною поліцією та Національною гвардією не виконуються.

Крім того, існує нагальна потреба у нормативному врегулюванні порядку розгляду окремих категорій справ у перехідний період під час ліквідації одного суду і утворення іншого суду, оскільки станом на цей час чинні процесуальні кодекси не містять приписів щодо передачі справ з одного до іншого суду у випадку ліквідації чи реорганізації, однак у деяких справах цивільної, адміністративної та кримінальної юрисдикції передбачений негайний, невідкладний розгляд або розгляд у скорочені терміни.

2. Доручити голові Обухівського районного суду Київської області Кравченку М.В. направити рішення зборів суддів Обухівського районного суду Київської області Раді суддів України, Державній судовій адміністрації України, Апеляційному суду Київської області, а також оприлюднити його на офіційному веб-сайті суду.

Головуючий на зборах –
суддя

(підпис)

М.В. Кравченко

Секретар зборів –
суддя

(підпис)

О.Б.Тиханський

З оригіналом згідно
Голова Обухівського районного суду
Київської області

М.В. Кравченко